

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Elfizetési árak:
 Belföldre: Negyedévre 3 korona
 Félévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Félévre 20 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27.

Hazaárulás.

— jul. 17.

A politikai levegő tele van izzó szenvedelemmel. A képviselőházban és a sajtóban valósággal forradalmi hangok zúgnak végig. Meggondolatlan jelszavak, lázas fenyegetések, haragos gyanúsítások, éles vádak hangzanak minden oldalon és a könnyen végzetessé válható indulatosság a parlamenti tárgyalás rendjéből és a sajtó nagy részének magatartásából itt és ott egyaránt kicsavarta a józan belátás, a bölcs megfontolás fegyvereit.

Odáig fajultak a viszonyok, hogy a hazafiak — hazaárulással vádolgatják egymást.

Fel kell tennem, hogy a kikre a haza sorsa van bízva, egytől-egyig kipróbált jó hazafiak. Hogyan fedelkezhetnek meg tehát annyira ezek a hazafiak, hogy egymás meggyőzését, elveit, cselekedeteit kölcsönösen hazaárulásnak bélyegzik?

Pár nap óta a parlamentben is,

a sajtóban is sűrűn hangzik ez a szó: hazaárulás!

Ha semmi más, ez az egy szomorú tény világosan bizonyítja, hogy politikusaink és a közvélemény szóvivői mind a két részen végkép elvesztették higgadtságukat, sőt talán már józan eszüket is.

Más különben érthetetlen, hogy magyar ember akár kormánypárti, akár ellenzéki — oly meggondolatlanul obadobja az összehalmozott szalma közé a hazaárulás vádjának tüzesesóvját.

Hohó, tisztelt honatya és ujságcsináló hazafiak, ez már még sem járja. Magyarországon a hazaárulás hebehurgya emlegetése egyértelmű az okatlan istenkáromlással.

Hogyan merészli egyik képviselő a másiknak, egyik hírlap a másiknak fejébe vágni a súlyos, büns, végzetes vádat, hogy a mit te cselekszel, te irsz, te vallasz, te helyesnek, a nemzetre nézve mellőzhetlennek tartasz — az hazaárulás!

Ehhez a vakmerő gyanúsítás-hoz a szabadelvűpárt Gézáinak épp úgy nincs jogunk, mint az ellenzék Zoltánjainak. A parlament és a sajtó — fájdalom igen számos Gézái és Zoltánjai bizony büns merényletet követnek el a nemzet hite, ereje, a hazafiságba vetett bizalma ellen, midőn bolondul hazaárulást vetnek egymás szemére, egyik részről az ellenállás folytatásáért, másik részről azért, hogy Khuen-Héderváryta többség vezérül elfogadta.

Hová fog ez vezetni?

Tudják-e, mit jelent a hazaárulás?

És sejtik-e, micsoda gondolatokat és érzelmeket ébreszt a népben, a nemzet millióiban a hazaárulás emlegetése?

Kétségbeejtő elvakultság, veszedelmes fejtelenség, jelentkezik mind a két oldalon. És ez az éppen, a miért a helyzet tovább ebben a végzetes bizonytalanságban nem maradhat.

Három felvonásban.

Irta: *Andronicus*

I.

(Történik az asszony törvényes otthonában.)

Udvarló: Mennyei lény! Csodás asszony! Szerelmem, bálványom, istennőm! . . . Ne, óh, ne törd össze a szívemet s a magadét is, nyárspolgári okoskodásokkal. Csak a szerelem szent és nagy. Hozzá képest minden más törpe semmiség, még az ugynevezett anyai kötelesség is. És nem tettél-e már te Isten és ember előtt eleget az anyai kötelességednek? Hát még sem elég az önfeláldozásból? Gyermekeid nincsenek többé abban a korban, amelyben az anyai dédelgetés még életszükségletük. Sőt voltaképpen már nem is tieid azok a gyermekek. Az apjuké, aki nevet és rangot ad nekik, a ki korlátlanul intézkedik nevelésük felől s aki neked is zsarnokod.

Hogy gyermekeid sirnának utánad, ha értem és velem elhagynád őket? . . .

Meglehet. De nem ismered a gyermekkönyveket? Nem tudod, mily hamar felszáradnak azok? Ha azonban az ő jelentéktelen könyveik helyett az én szerelmes szívem piros vére fog a te hozzám való ridegséged miatt ömleni — az nem szárad fel oly hamar, Az, ha egyáltalán szárad, úgy a te lelkedén szárad.

Hogy oly nagy szégyent hozasz szökéssel a fejükre, melyet egész éltükön át keservesen fognak fájlalni?

Órült téveszme!

Először is a szerelem nem szégyen. Másodszor: ha szégyen volna is, nem is lehetne másnak szégyene, mint magadnak. Harmadszor pedig: hát igazi, nagy, mindenek felett való szerelem-e az mely még a szégyenen sem teszi túl magát?

Avagy, ha a kicsinyes, nyárspolgári szégyen szempontjából fontolgatta volna szerelmét Francesca de Rimin in kezdve minden szerelmes nő, a ki eddig élt és igazán szeretett ezen a világon: szeretett volna-e csak egy is igazán?

Nem, nem, te legmagasztosabb szerelmű asszony minden asszonyok között, esdve kérlek, ne alacsonyítsd le, ne ren-

deld alá kicsinyes érzégsnek az isteni nagy érzést:

Jer velem! Kövess engem meny nyeken s ha úgy fordul, minden poklon keresztül!

Menekülj e megunt, meggyűlölt házból, hol csak kötelességekkel nyomorítanak háziállattá, hol bűnül veszik leg-szentebb emberi jogodat, a szerelem jogát!

Jer! kövess! . . . Szeress, mint én szeretlek! Bennem bizhatol! Szókjünk el együtt! Üdvözlünk s ha kell — hát kárhozzunk el együtt!

(Az asszony elkábulva omlik karja közé. A szónok viszi a zsákmányt.)

II.

(Történik egy svájci hotel előkelő szobájában, tíz nappal az első felvonás után.)

Udvarló: Finom férfi pongyolában.) Az asszony szintén reggeli öltözetben. Az udvarló cigarettre gyujt s szájával azon mesterkedik, hogy a füst szabályos karikát vessen.) No lássa édeském! Itt vagyunk és még sem fordult ki sarkából a világ . . . De nézze csak, nem boszantó

Balkányi Antal

fényképezeti
 műterme . . .
 PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
 gyermekek felvételekben.

Most már akármily áron, okvetlenül meg kell találni a kibontakozás utját.

Itt már nem lehet többé szó az egyik részen abszolutizmusról, erőszakról, gonosz, törvénytelen házfelosztásról, a másik részen mindhalálig, akár a személyes verpadra hurcolásig menő ellenállásról. Meg kell oldani a kérdést azonnal.

A válság ebben a pillanatban halálos.

De a nemzetnek nem szabad belepusztulnia ebbe a betegségbe. Sőt egyetlen értékének sem szabad elvesznie.

Tehát kötelesség megszüntetni a bajt rögtön. Felteszi — s talán ma még felteheti — a nemzeti közvélemény, hogy a képviselőházban kivétel nélkül csupa hazafiak ülnek.

Nos mutassák meg, hogy igazán szeretik a hazát. Tisztelt hazafiságukat, lemondással, bukással, leszereléssel, kibéküléssel, akár-mivel.

De hazafiságot csupán a parlamenti, már-már szinte nemzeti válság gyors megszüntetése jelent.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 16.

A függetlenségi párt vezér nélkül maradt. Kossuth Ferenc lemondott tegnap az elnökségről és ma el sem jött a házba. Az árván maradt párt nem busult azonban. Ha csak vezér kell, az van tiz, sőt husz is. Sőt ma mindannyian vezérek. Vezér Polónyi Géza és Olay Lajos, Ugron Gábor és Gabányi Miklós. Bartha Miklós és Visontai Soma és ki tudná őket mind elősorolni. A béke és harci párt között azonban végleg kitört az ellentét és annak nyílt tanúsága az, hogy Justh Gyula ma lemondott összes bizottsági tagságáról és lemond a bizottsági tagságról a békepárt minden tagja.

A harcot pedig folytatta az obstrukciós vezérkar ma is és Polónyi és Rát-kay mondhatni, nagy ellenszenvvel küzdöttek ma már felszólalásaik kapcsán.

A miniszterelnök pedig mind nagyobb és nagyobb mérvben nyeri el a szabadelpvűpárt szimpátiáját és mai első felszólalásával, a melyben Reich Aladárnak katonazenei panaszára válaszolt, általános tetszést aratott. De nem tudta kivonni magát a hatáshól az ellenzék Héderváry gróf miniszterelnök későbbi beszédei során sem. A jobboldal is kezd harciasabbá lenni. Megelégette a passzivitást, vagy is azt, hogy az obstrukciós vezérkar bármilyen inaktivitást is elfogadjon. Hevesen és az igazság erejével verik vissza a támadásokat.

A karzat ma is teive volt, mindennapi vendége mostanában Márkus Emilia a leányával, akik a legszebb látványt nyújtják a sivár politikai környezetben.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry Károly gróf, Lukács László, Láng Lajos.

Elnök megnyitja az ülést és bejelenti, hogy Justh Gyula és Bizony Ákos lemondtak összes bizottsági tagságukról.

A bajai lövészünnepély.

Reich Aladár a napirend előtt előadja, hogy ő békét akart és azért nem hozott elő egy felháborító dolgot, de a miniszterelnök tegnapi beszéde után feladta a reményét a békére és most elégtételt követel a megsértett nemzeti önértetnek. Elmondja, hogy Baján lövészünnepélyt tartottak és a pétervárad 70-ik gyalogezred zenekarát felkérték, hogy közreműködjen. A zenekar azzal az írásos feltétellel akart közreműködni, hogy a tósztok után a magyar himnuszt eljátszani nem szabad. (Nagy zaj a szelbalon.)

Polónyi: Gyalázat! Szégyen! Hát a magyar himnuszt itt eljátszani sem szabad már! (Nagy zaj.)

Reich Aladár hangsúlyozza, mily nagy kincse a nemzetnek a himnusz. A mikor ezt az írásos szerződést megpillantotta... (felmutatja a szerződést.)

Kristóffy: Ki van aláírva?

Reich: Az aláírás olvashatatlan, de a zenekari intendatura pecsétje rajta van. A mikor megpillantotta először, akkor ökölbe szorult a keze. Ő úgy látja, hogy ez az intézkedés a magyar király ellen szól, az ő reá mondott felköszöntőknél nem akarják a magyar himnuszt játszani. Elégtételt kér.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Helytelinit az eljárást, (Elnök helyeslés) de nem fogadja el a Reich motívumát. Utána fog járni a dolognak. És a felve-

ez? Már az ötödik füstkarika sem sikerült. Hígyje el, mikor trainingben voltam fölvittem husz-huszonötig is... Micsoda maga könyezik, édes! Ugyan, hagyja ezt, kérem. Hísz nem maga az első szép asszony a világon, aki megunta az urát s a fa képnél hagyta egy mulatságosabb fiuval. Mert engedje meg, én csak mulatságosabb fiu vagyok, mint a maga öreg medvéje? ... No-no-no, csak ne pattanjon fel oly durcásan! Különben szép magától, hogy nem engedi lebeszélnem az öregot. Maga cicám, egy nemes jellem. Igaza van. Igyekszem én is az lenni. Egy rossz szót se többé az öregről! Végre is, ha ő egy kissé unalmas, az sem az ő egyéni hibája. Az már a férji hivatalal jár... Minden férj unalmas. Juj, be nem szeretnék férj lenni! Különösen a magáé nem a jelen pillanatban, maga kis... De hallod, mucuskám, ez már sok! Te megint sírsz. Ennyi könnyel olvasztgattad az öreged türelmét is? ... Bocsáss meg, te angyal vagy, de a szerelem, ennyi könnyel megszóva, még sem eléggé édes. Hogy én léhán, kegyetlenül fecsegek egy szent nagy dologról? ... Eh, nem olyan nagy dolog ez az egész! Nem érem, hogy ti asszonyok, miért fujtok fel olyan nagyra minden kis tréfát... Bocsánat, bocsánat, csak ki ne kapard a szememet, Elismerem: egy asszonynak elhagyni szerelemből a férjét, a gyermekeit, az nem tréfa. Igazad van, nem is az. Csak tréfából mondtam, hogy tréfa. Valóban, igen komoly mozzanat. Beszéljünk is komo-

lyan. Tehát komolyan mondom, hogy a lelkiismeretfurdalásod, az már tulságos és fölösleges. Nem is más okozza, mint a folytonos arra gondolás: mi történik most otthon? Ugyan ne gondolj már ennyit haza, különben azt kell linnem, hogy nem szeretsz engem eléggé. Azt mondd, hátha éjjel felriad a kis fiad s azt kérdezi: „Hol a mama?” — No édes Istenkém, hát azt felelik neki: „A mama elutazott, maga pedig kicsike, aludjék szépen Mert elviszi a mumus.”

S erre a kis fiad alszik tovább... És te mégis gyótródol s örökké szomorú arkifejezéssel tönkre teszed szerelmi boldogságunkat. Ha ugyan még boldogságnak nevezhető ez az állapot, melyben az én lángoló szerelmemet folyvást a te szakadó könnyeid oltogatják... Jézus Mária, micsoda heves kitörés már ez megint!

(Az asszony keserves zokogásra fakad. A szónok még hamarosan kettőt szippant s óvatosan teszi le cigarettáját, hogy valamit meg ne gyujtson vele. Aztán jóakaratu, didaktikus esókokkal a sirógöresben vonagló asszony föltámasztására siet.)

III.

(Történik ugyanott, megint egy héttel később. Az udvarló ünnepélyes fekete kabátban. Az asszony utitoiletteban.)

Udvarló: Asszonyom! Bocsássa meg kérem, hogy a feledhetetlen történetek után, ily szertartáson közeledtem ön-höz. De Isten látja lelkem, nem tehetek

másként, mert nemes gondolkodásu ember vagyok és van szívem. A szerelem heve tombol bennem, de — becsületbeli kötelességem, hogy legyőzzem önmagammat. Am vesszek én el, csak ön, csak ön mélyen tisztelt asszonyom, találja meg végre lelki egyensúlyát! En szerencsétlenségemre, ék vagyok asszonyom és szerető családja közt. En elválasztom önöket s boldogtalanná teszem ezzel egyrészt önt, másrészt őket. Öket, — a kikhez elvégre, az ön gyermekei is tartoznak. Az ártatlan gyermekek... S egy szegénykék közül — úgy értesülünk — beteg, súlyos beteg. Nem vehetem lelkemre, hogy ez ártatlan kis angyal lázas homloka az anyai esók hiján fájjon és epedjen. Asszonyom! Legyünk erősek! Gondoljuk meg, hogy ön nemesak szerelmes nő, nemesak feleség, — de anya is. Anya! Ez a legmagasabb fogalom a világon. Vannak anyai kötelességek s oly parancsolóak, hogy fell kell áldozni értük minden egyebet. Hadd legyek tehát az áldozat én! Ne szánjon engem, asszonyom, — hagyjon el s térjen vissza gyermeke betegágyához! Elérzékenyül majd ismét férfiasan összeszedi magát.)

Hogy, hátha nem bocsátják oda?...

Értem kétkedő kérdését, asszonyom magam is tartok tőle, hogy tisztelt férje kezdetben kéréletlen álláspontot fog elfoglalni. De gondolja meg asszonyom, az anyai szeretett kitartó erejét! Azt mely legyőzte az én szerelmi önzésemet is. Bizzék benne, hogy ennek ostroma megveszi utóbb tisztelt férjének előítéletes szívét is. S még ha — a mit nem hiszek

tett kérdést úgy tekinti, mint a melyre felelettel tartozik. (Általános helyeslés.)

Rátkay László személyes kérdésben szólal fel. Igaz, hogy mondta: ha kell, belemegy az abszolútizmusba, de nem kívánja azt. Az abszolútizmus alatt pedig az ex-lex választást értette, mert úgy tudja, hogy a miniszterelnök kész az az ex-lexben feloszlatni a házat. (Nagy zaj jobbról.)

Latinovics: Micsoda ráfogás ez?! Nem áll!

Zajos felkiáltások jobbról: Egyszerű ráfogás!

Héderváry gróf miniszterelnök: Nagyon sajnálja, hogy Rátkay nem olvasta el a beszédét, mert ha elolvasta volna, hogv semmi olyat nem mondott abból, amit neki Rátkay imputál. (Élénk helyeslés.)

Polónyi Géza szintén személyes kérdésben szólal fel. Rátkay szerinte tényleg tévedett, mert a miniszterelnök nemcsak az ex-lexben nem akarja feloszlatni az országgyűlést, hanem az indemnitás megszavazása után sem.

Héderváry miniszterelnök helyeslőleg bólint.

Polónyi: A nemzeti kérdésekben, illetve a hadsereg ügyében akar felvilágosítást, mert a miniszterelnök beszédében nem tud eligazodni. Az a legnagyobb rabulitkával van elmondva. (Általános zajos derűtség.)

Felkiáltások jobbról: És ezt Polónyi mondja.

Polónyi: A miniszterelnök beszéde eszébe jutatta Nyerges újfalusi plébánost a ki mert sokat vesztett a ferbliben, papi becsületiszavára megfogadta, hogy többé nem ferblizik. De később megbánta és így módosította: Nem ferblizik, ha csak nem vendég valahol, vagy ha ő vendégeket nem fogad, vagy ha a körülmények úgy hozzák magukkal. (Derűtség.) Hogy a miniszterelnök nem hivatkozik a koro-

— asszonyom nem is jutna be az ártatlan kis beteghez, akkor is meglesz a lelkiismeretbeli elégtételünk, hogy asszonyom anyai kötelességét teljesíteni óhajtott. erre nézve mindent elkövetett, ennek feláldozta szerelmét — én pedig nemesen viseltem magamat és félreálltam utjából. Utazzék haza asszonyom! . . . Isten vele! . . .

(Az udvarló lovagiasan kinyitja az ajtót, az asszonynak. Ez csak ennyit szeretne neki mondani, hogy miért nem beszélt így három héttel ezelőtt is? — de zokogása elfojtotta szavát és sietve kimegy.)

Udvarló: (Egyedül maradván, a tükörben jól megnézi magát.) Ime, egy tetőtől talpig nemes, önfeláldozó férfiú! (Csönget a pincérre, rendel nála egy angol reggelit „ham and eggs“ szel s az egész hotelszámlát a reggelihez kéri, mert elutazása előtt ki akarja egyenliteni.)

Utószó,

E tárcaközlemény címűl azt irtam: „Három felvonásban“. Most utólag úgy érzem, hogy minden nyájas olvasóm azt fogja kérdezni:

— Három felvonásban? De micsoda? Tragédia-e vagy komédia?

Nos nyájas olvasóm, a mint veszszük Tárnyilagosan magam sem tudnám megmondani.

De azt hiszem, hogy a szereplők alanyi szentpontjából a férfira nézve komédia, a nőre nézve — tragédia.

nára, hanem saját szakállára cselekszik, arra azt feleli, hogy a szakáll még nem közjogi biztosíték, legalább becikkelyezve nincs. (Derűtség.) De ismer egy történelmi szakált, egy esztergomi püspökét, de ennek a szakállát a törvényhozásban kitépték. A miniszterelnöknél legfeljebb leborotválják, a borbély már a háta mögött is ül. (Derűtség. Célzás Borbély Györgyre.) A miniszterelnök prokonzuli magatartást tanusít.

Abszolútizmusról itt senkisésem beszél (Zajos ellenmondások jobbról.) Senki ilyen veszedelmet, vagy pláne forradalmat nem akar. (Zajos ellenmondások jobbról.)

Kristóffy József: Önök forradalomba kergetik az országot. (Óriási zaj.)

Szatmári Mór: Nem mi kergetjük! Nem mi!

Kristóffy: Önök emlegetik az abszolútizmust. (Nagy zaj.)

Polónyi kérdi, hogy lemondott-e a magyar nemzet a magyar szolgálati nyelvről?

Zajos felkiáltások jobbról: Nem mondott le!

Kende Péter: Sohasem mondott le! De ne erőszakoskodjanak!

Polónyi: Ók tehát a törvény végrehajtását követelik.

Kende: Ne obstruálják az indemnítást!

Polónyi Géza: Visszautasítja azt az inszuniációt, mintha a függetlenségi párt bármely választáson a 67-es pártot támogatná. Ezt akarta félreértett szavai helyremagyarázása címén elmondani.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök Nem is foglalkozott tegnap Polónyi beszédével és így a szavait félre nem érthette. (Élénk derűtség.) A megbeszélések alatt Polónyi azt üzentte a királynak, hogy a véderő javaslatnál folytatják a harcot. (Nagy zaj jobbról.) Tehát most a hare feladását határozta el.

— Ime, ez a Polónyi határozata! (Zaj jobbról.)

Héderváry gróf A szakállt csak azért említette, mert a tényeiért önmaga akarja viselni a felelősséget! Viseli is! (Élénk helyeslés.) Az abszolútizmust pedig tényleg odaát emlegették. (Nagy zaj balról.)

Ugron: Nem kívántuk!

Rátkay: Ez nem áll!

Héderváry gróf miniszterelnök felolvassa Rátkay beszédének idevágó passzusát, melyben az abszolútizmust kívánja. (Élénk tetszés jobbról.) Erre mondta a szóló tegnap, hogy az alkotmányos rendet helyre kell állítani. (Élénk helyeslés és tetszés jobbról.)

Vészi József: Mi lesz az exlexválasztással?

Héderváry gróf min. elnök hivatkozik a többségre, a melynek az a véleménye, hogy a rendet helyre kell állítani! (Zajos helyeslés jobbról.)

A miniszterelnök programja.

Marjay Péter támadja a miniszterelnököt, expozéját nem veszi tudomásul. A miniszterelnök idegen.

Elnök: Nem helyes, hogy idegennek mondják a miniszterelnököt.

Marjay ezután a tisztviselők fizetéséről beszél és végül határozati javaslatot terjeszt be, a mely szerint a ház utasítja a miniszterelnököt, hogy világos és határozott programot adjon.

Elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után

Dániel Ernő báró röviden reflektál a Hódossy beszéde közben előfordult incidensre. Azután a katonai kérdésekről, il-

letve a 67-es kiegyezéssel foglalkozik és azt mondja, hogy a szabadelvűpárt minden egyes tagja kívánja a 57. XXI. t. c. végrehajtását a hadsereg kérdésében is. (Nagy zaj, helyeslés és éljenzés a székbalon.) De az obstrukciót rendes parlamenti fegyvernek el nem ismeri, rendkívüli eszközök használatát nemcsak teleslegesnek, de ártalmasnak tartja. (Élénk tetszés jobbról. Ellenmondások balról.)

Elnök esendet kér!

Dániel báró elítéli az obstrukciót és az alkotmányos rend helyreállítását kívánja. Ebben támogatnia kell mindenkinek a miniszterelnököt.

Dániel Ernő báró hatásos beszédben kijelentette, hogy a többség nem fogja engedni, hogy az ország válságba dőljön.

Vészi József és **Bánffy** Miklós gróf személyes kérdésben történt felszólalásával az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A gyermekmenedékhely.** A város közgyűlése egy régebbi határozatával a gyermek menedékhely számára a mester utca végén fekvő s jelenleg a h. é. v. részvénytársaság használatában lévő 5 hold 1191 négyszöglet kitévő ingatlanából, 3 holdnyi területet az állam részére elidegenített. 4 belügyminiszter július 10 én kelt 68,300—1903. számú rendelkezésével az állam részére s a menedékhely céljaira történt ezen elidegenítést jóváhagyta. E részbeni rendelkezését leiratban tegnap tudatta a város tanácsával a miniszter.

× **A világitási bizottság ülése.** A város világitási bizottsága, ma d. e. 11 órakor a városháza könyvtár szobájában ülést tart. Az ülésen a bizottság a felmerült s elintézésre váró folyó ügyeket fogja elintézni.

× **Tanács ülés.** A város tanácsa Kovács József polgármester elnöklete alatt ma d. e. 10 órakor a városházán folytatlagos rendes tanácsülést tart, melyen folyó ügyeket intéznek el.

EGYHAZ és ISKOLA.

Igazgató-tanács ülés. Az ev. ref. felsőbb leány iskola igazgató-tanácsa Kiss Albert elnöklete alatt ma délután 4 órakor az intézet helyiségében ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. A fedett nyári tornacsarnok építésének és javításának, 2. az intézeti járvány-kórház átalakításának munkába adása.

Szováta-fürdő.

Irtá Csiky Lajos.

Egy, Isten által remek szépséggel, büvös-bájos üdeséggel megáldott fürdőhelyről, az Erdélyben Maros-Torda vármegyében fekvő Szovátáról írom e pársort, azzal a határozott céllal, hogy hazai fürdőink e gyöngyszemére felhívjam a jó debreceniek figyelmét.

Püspök-Ladányon, Nagyváradon és Kolozsváron, Székely-Kocsárdon át Küllőszegig megy az utas a magyar államvasutak fővonalán s utóbbi helyen egy helyi vonatra ül át, melynek végső állomásán Sováradon kiszállván, az ottlevő kocsik három negyedóra alatt Szovátára röpitik.

Szováta új fürdő, főleg annak modernebb, szebb része a remeken fekvő

felső Szováta. Különösen utjai még nem felelnek meg a kényelem szigorú követelményeinek, de 2-3 év alatt a meglévőnél többet alkotni merőben lehetetlen is volt.

Egymásra boruló magas sóhegyek tetején dúsan virágzó tölgy- és gyertyánfák, szelíden hajlongó vad hegyi és erdei virágok, a hegyekről aláfutó patakok pajkos nevetésű csörgedezése, hegy, völgy, kies ligetek néma, hívogató csöndje: isten-áldotta tavak, telve gyógyerővel; szépen épült házak a hegyoldalokon, vagy hegyeknek tetején, szebnél-szebb kilátások mindenfelé: ime ez Szováta különösen hát felső Szováta képe.

Főlégszerű csodaszzerű alkotásában igazán titokzatos felső Szováta a Medvető, mely egy kaszáló helyén a mult század hetvenes éveiben egy földkatasztrófa következtében hirtelenül keletkezett hirtelenül keletkező, ma a világ leghatalmasabb gyógyvize, főleg a csuszos fájalmak ellen.

Főlégszerű szép e tónak környéke, de még sem ez ragad ott bennünket, hanem vizének páratlanul álló összetétele. A tó tükre édes víz terül el normális hőségében; alatta sósvíz fekszik, mely felső részében langyos, lentebb meleg, alább még oly forró, hogy az emberi test képtelen elszívni, míg lenn a mélyben ismét hűlni kezd s hideggé válik a víz.

Nagy természettudósok igyekeztek már e fizikai rejtély nyitját megtalálni, de senki sem tudott eddig megfelelő magyarázatot adni e csodaszzerű természeti alkotásról.

Nekünk, laikusoknak pedig elég is tudnunk azt, hogy van a kies Erdély bércei öln egy olyan szép fürdő, melynek vizében gyógyulást talál sokféle betegség s üdülést mindenki, aki csak pihenni megy oda.

Az élmezés nem kerül sok pénzbe. S a ki akarja, maga is főzethet, vagy onnan vitethet. Kinek hogy tetszik. A felső szováta vendéglő kosztja jóízű és olcsó. Alsó Szováton kevesebbe kerülhet a kosztolás. Szobák 3 koronától lefelé kaphatók napjára. Alsó Szováton magánházaknál rendkívül olcsó árakért lehet lakást bérelni.

Debrecenből az idén, legalább még eddig, rajtam és családomon kívül senki sincs e szép fürdőn. Pedig nagyon megérdemli, hogy városunkból is minél többen fölkeressék a székely föld drága gyöngyét, melyre bizonyára igen fényes jövődő várakozik.

SZÍNHÁZ.

(Beóthy László színháza.) A főváros tanácsa tegnap délelőtt újból foglalkozott Beóthy László Király-színházának dolgával. A mult tanácsülés óta ugyanis, amelyen az ügyet tárgyalták, Beóthy László újból beadványban elhárította azokat az akadályokat, amelyek akkor fennálltak s így a tanács véglegesen megadta az építő-engedélyt. A tanács határozata egyhangú volt. A Király-színház megnyitásának tehát most már semmi akadálya nincsen. A színház október 15-én nyitják meg.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9-12-ig.

A közigazgatási tanfolyam vége.

július 17.

A községi közigazgatási tanfolyamon csak nem rég fejezték be az idei évről vizsgálatokat. A vizsgálatok július hó 1-én vették kezdetüket, a mely napon a tanfolyam hallgatói írásbeli, míg július 6, 7, 8 és 9-ik napján szóbeli vizsgálatot tettek.

E vizsgálatok három bizottság előtt folytak le, melyek elnökei: az I. bizottságnál Puky Gyula főispán, a II.-iknél Veszprémy Zoltán megyei főjegyző a tanfolyam igazgatója és a III.-iknél Pénzes Sándor vármegyei árvaszéki elnök voltak.

Az évről vizsgálatok alkalmából érdemesnek tartjuk az alábbiakat tudomásul hozni.

A lefolyt 1902-3 évi tanfolyamra az év elején beiratkozott összesen 92 hallgató, kikből az első félév végén 85 hallgató maradt.

Ezekből is a második félévet 83 hallgató hallgatta végig, kik közül a II-ik félév végén javítóvizsgára 20-at utasítottak.

A községi közigazgatási vizsgálatra 62-en jelentkeztek; ezek közül oklevelet nyert 57, kik közül 8-an kitűnően vizsgáztak.

Ezek névszerint: Sajó Dezső, Petrovits Ernést, Petrovszky Dezső, Krisztián Pál, Kovácsik István, Szücs József, Szabó Lajos és Zöld József.

A képesítést megelőző vizsgán elbukott 20 és a képesítéskor elbukott 5 hallgató közül 4 s így összesen 24-en ez év október elsejére lettek újabb vizsgálatra visszavetve, míg a képesítő vizsgálaton elbukott 1 hallgató új vizsgálatra 6 óra lett vissza utasítva.

A jövő tanévre a beiratkozások augusztus hó 26-31-ike között az igazgatóságnál eszközölhetők.

A fenti számszerű adatokból pedig azt a tényt vonhatjuk le, hogy a népes tanfolyam nemcsak szükségpótló intézmény nálunk, hanem hogy eredménye is dicséretesen és teljesen megfelelő.

* **Dobiecky Sándor betegsége.** Debrecen III-ik kerületének nagyrabecsült országgyűlési képviselője hosszabb idő óta betegeskedik. A város közönségét mély részvétre indította a szeretett képviselő súlyos szembajáról adott hiradás. Alig szabadult meg azonban Dobiecki ettől a bajától, azonnal a póstyéni gyógyító fürdőt kell használnia rheumatikus bántalmának enyhítése végett. Legkellemetlenebbül bántja képviselőnk az, hogy betegségének hosszas gyógykezelése miatt egyik szép feladatát nem oldhatja meg, a mennyiben le kell mondania a nagy beruházási törvényjavaslatnak reá bízott előadói tisztségéről. Dobiecki Sándor lemondó sorait, mint értesülünk, tegnap küldötte el a közlekedésügyi bizottság elnökének.

* **Láng Lajos helyettese.** A debreceni cipészkiállítás védnöke, dr. Láng Lajos kereskedelmi miniszter a kiállítás megnyitására dr. Andor Endre miniszteri fogalmazót küldi ki.

* **A cipészkiállítás.** A debreceni cipészkiállításra eddig 300 kiállító jelentkezett. A jelentkezők száma oly rohamosan emelkedik, hogy 6-7 száz kiállító van kilátás. A kiállítási pavillon a napokban készen lesz a Simonffy-utcai piacon. Az ipartestület mindent elkövet, hogy a kiállítás sikere minél fényesebb legyen. Az ipartestületi elnök és titkár tegnap délben körutra indultak, hogy az ipartestületeket személyesen szólítsák fel a részvétre. Szívesen hiszszük, hogy a sok fáradozást méltó siker fogja koronázni.

* **Magyariné temetése.** Tegnap délután temették el a szegény, szép Magyar Lajosné a közönség óriási részvéte mellett. Ezekre menő embersokaság állt a Teleky-utcán, hol Magyar Lajos lakik. Mikor a menet a róm. kath. temető felé megindult, egyszerre ráhuzta mintegy 50 cigány a szomorú nótákat. Könyezett is mindenki. A nagy tömeg egész a temetőig kísérte az ifjú menyecske koporsóját, kit a Magyar család sírboltjában helyeztek örök nyugalomra.

* **Állandó gépkiallítás.** A technológiai m. kir. iparmuseum helyiségeiben Budapesten állandó muokagépkiallítást rendez. Az ujonnan megnyitott kiállítás gépeit a debreceni cipészkiállításra el fogják hozni. A gépkiallítás a benzín motor biztos kezelésére 6 napig tartó ingyen tanfolyamot rendeznek. A tanfolyamra jelentkezhetni a muzeumi irodában (Budapest, VIII. József-körút 6. sz.) vagy forduljon az érdeklődő az iparkamarához, hol szívesen szolgálnak felvilágosítással. Azok, kik a tanfolyamra indulnak, kedvezményes jegyet kapnak.

* **Kossuth dalkör ünnepe.** A Kossuth dalkör elhatározta, hogy nevéhez megfelelően szept. 19-én nagyszabású Kossuth ünnepet rendez. Az ünnep műsorának megállapításán már dolgozik a választmány.

* **Elfogott karaván.** Nagy feltűnést keltett tegnap délután az a díszes cigánykaraván, mely három szuronyos csendőr kíséretében vonult végig városunk utcáin. A díszmenetet hat egymáshoz láncolt marcana cigány ember nyitotta meg. Ezeket kilenc rossz szekér követte, melyeknek sátra alatt egész raj gyermek és asszony nyüzsgött. A bandát a sámsoni határban fogták el a csendőrök. mivel sok lopásban rájuk esett a gyanu és a közbiztonságot is veszélyeztetik. A karaván a kir. törvényszék épülete előtt telepedett le. A hat férfit a börtönbe zárták, a körülbelül 80 tagból álló hadat pedig a városon kívül telepítették le szerkerestől, lovastól együtt. A karaván a hirhedt Lakatos és Kolompár familia ivadéka.

* **Az új szerb bélyegek.** Elkészültek az új szerb bélyegek, a melyeken Péter király arcképe látható. Az új bélyegek előreláthatóan csak rövid ideig maradnak forgalomban, mert a lehető legrosszabbul sikerültek. Költségkímélés céljából ugyanis az történt, hogy a régi bélyegekre rányomták az új király képét. Ez a rányomás azonban oly tökéletlen, hogy a bélyegeken még egészen jól meglátszik a meggyilkolt király arcképe is.

* **Pályázat egyenruha szállításra.** Az aradi üzletvezetőség pályázatot hirdet vasuti egyenruha szállításra. A pályázat

határideje július 25 én van. Az ajánlatokat az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárához kell küldeni 400 korona bánatpénzzel együtt. A szállításról bővebb felvilágosítást ad a ker. és iparkamara.

* **Vasuton elhagyott tárgyak.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kálapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. Debrecen állomás podgyász felvételi helyiségében július 22-én d. u. 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni. A befolyó összeget a helybeli szegényalap javára fordítják.

* **A vallató rákok.** Egy szemérmes asszonykáról mesélik, hogy hihetetlenül erkölcsös, ha — másról van szó. Ezt a szigorúságát különösen cselédjeivel érezteti s természetesen, mindig cselédváltással küzdök. A minap ismét új szakácsnő került a házhoz. Az asszonyka figyelmeztette, hogy unokabátyát, vagy legényt nem tűr meg. A szakácsnő, a legközelebbi vasárnap, már beteg nagynénjéhez kéredzkodott. Asszonya azzal a figyelmeztetéssel engedte el, ha rászedi — kiteszi a szűrét. A nagynéni természetesen oly beteg volt, hogy a szakácsné csak másnap vetődött haza. Másnap, — hétfőn délben — ijedt arccal rohant be a szobába:

— Jesszus, naescsága! Tessék csak jönni a konyhába. Ugy félek. A nagyságos ur hozott valamit, olyan furcsa állatok, hogy én nem merek hozzájuk nyulni.

A férj tudniillik kedves meglepetéssül rákokat hozott.

— Hát maga nem látott még ilyen állatokat? — kérdezte az urnő.

— Nem, kérem, soha.

Az asszonynak hirtelen különös ötlete támadt s mosolyogva mondta:

— Hát fiam, ezek az állatok nagyon furcsák. A férjem azért hozta, hogy meglassuk, milyen becsületes maga. Mert ezek az állatok mindent elárulnak, a mit az ember elkövetett.

— Mindent elárulnak? — kérdezte a cseléd sápadtan.

— Mindent. És én azonnal meg fogom tudni, hogy maga hazudott-e nekem. Fogja meg ezeket a rákokat, majd megmutatom hogyan. Hanem ha maga hazudott nekem, akkor a fekete színűk főzés közben piros lesz. Tehát vigyázzon!

Elmult negyed óra, majd fél. Az ebéd sehogyan sem akart elkészülni. Az asszonyka végre megunt a várást és kiment a konyhába. De a hogy kilépett, felkacagott. A konyha egy sarkában sirva buzgólkodott azon a kétségbeesett szakácsnő, hogy a pirosra főtt rákokat cipőfénymázzal feketére festhesse.

* **Magyar kir. államvasutak.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a budapesti pályaudvarokra rendelt árucsomagok tartalmának helytelen bevallása fogyasztási adójövedéki kihágást, az egyes csomagokba írásbeli közlemények mint levelek betétele pedig póstajövedéki kihágást képez, mely jövedéki kihágások felfedezése esetén a pénzügyőri közegek a címzettre mindenkor érzékeny pénzbírságot rónak. Ez anyagi károsodások elkerülése céljából a m. kir. államvasutak igazgatósága felkéri a szállító közönséget, hogy a budapesti pályaudvarokra rendelt árukat különösen a fogyasztási adó alá eső cikkeket tartalmazó áruszállítmányokat a fuvarleveleken mindenkor az áruk nemeszerint külön-külön a legpontosabban valljon be írásbeli közleményeiknek (leveleknek

stb.) az egyes csomagokba való betételétől tartózkodják.

* **Ofélia nyári köntösben.** A melegedő kánikulai nap erősen szedi az áldozatait. Ma ismét egy zavaros tekintetű fiatalembert fogott el a rendőrség és nyomban a megfigyelő osztályba szállította.

A jobb sorsra érdemes ifju egy Shakspeare plagiumot lobogtatott a kezében és a legnépesebb utcákon az Ofélia nyári köntösben című drámai jelenetét szavalta.

A rendőrségtől megszereztük a kéziratot, mely Ofélia jól ismert dalát a következő átlütsében mondja el:

Holnap tizenötödike lesz
Mindjárt reggel korán.
És ablakomon a szabó
Kopogtat szaporán.

Fölugrom és nagy mérgesen
Ajtót nyitok neki:
— Sajnálom, bácsi, sorsjegyem
Még most sem jöve ki!

— Irgalmas ugye! Tisztelt ur!
Ez már cudar hiba!
Feszíteni a frakkban tud:
Fizetni nem? Piha!

Hogy mára bizton megfizet

Nem azt ígerte-e?

— Ugy is lett volna esküszöm:

Nem pörölt volna be.

* **Halálozások.** Tegnap csak két halottja volt városunknak: Pollacsek Fülöp izr. 78 éves és Rác György ev. ref. 37 éves.

* **Felhívás.** A debreceni dalegylet működő tagjait tisztelettel felkérem sziveskedjenek e hó 17-én vagyis ma pénteken a kereskedő társulat dalegylet helyiségében (József királyi herceg utca 8 szám Sesztina ház I-ső emelet.) 8 és fél órakor este kezdődő gyakorlati órára teljes számban megjelenni. Govrik h. titkár.

* **Népünnep a Nagyerdőn.** II. Rákóczi Ferenc emlékére nagyszabású népünnepet rendez e hónap 19-ikán vasárnap délután és este *Leidenfrost* Armin, Debrecen ötletes, saját külön tűzijátékosa. Dusmisorban sokat ígér, melynek egy része is elég volna a szórakozásra. Az pedig, hogy a nép számára is újultán emlékeztetéssé akarják tenni a dicső emlékü történelmi alak regés korát, már magában is szép és ügyes dolog. Az érdekesnek ígérkező mulatság tervéből adjuk különben tájékoztatásul az alábbiakat: A Rákóczi népünnep látványos tűzijátékkal lesz egybekötve, a Nagyerdőn, a Leveles háta megetté tiszttáson. A délutáni műsor; A Rákóczi-kornak megfelelően díszített fonatos, lacikonyha- és mézeskalács-sátrak állanak a közönség rendelkezésére. A terített asztalok mellett minden társaság kap ajándékkul Rákóczi-bombákat, mindenféle érdekes dolgokkal töltve, többek között 10 koronás arany, 5 koronás ezüst pénz, virágcsokrok stb., elsütése az asztalon történik, minden veszély kizárásával. Továbbá pózna-mászás, zsákba-futás, fazék-törés, hajóhinta mulattatják a közönséget. Az esti tűzijáték műsora: Kezdeté fél 8 órakor. 1. Rákóczi-bombaeső szines csillagokkal, 100 röppentyűvel egyszerre. 2. Magyar szent korona és címer. 3. Martinique sziget pusztulása, tűzhányó hegy kitörése. 4. Ördög motóllája. 5. Ütközet a Rákóczi korszakból. 6. Szökő-kut, briliáns esővel. 7. A tűznek harca a napban. 8. Menyország és pokol. 9. Forgó szélmalom, tűzből. 10. Rákóczi képe, dicsfényben ragyog, felette tűzfelírás: Eljen a szabadság. 11. Jó éjt! 12. Az egész terület kivilágítása, magnézium-

fénnyel, mely nappali fényt áraszt. — Helyárok: Ülőhely 1-ső sor 1 kor. 2-ik sor 60 fillér. 3-ik sor 40 fillér. Allóhely 20 fillér. Asztaloknál ülőhely 60 fillér. Jegyek előre válthatók Váray József tüszerezletében. Ételek- és italokkal a „Dobos“ vendéglős látja el a t. közönséget, külön sátrakban.

* **Megkerült betörő.** Megirtuk, hogy Faragó János házát saját cselédje, Raszeg Sándor feltörte s onnan nagyobb értéket és a saját cselédkönyvét ellopta és megszökött. A lopott holmira Nagyváradon rátaláltak, de csakhamar megkerült a betörő is, ki Derecskén bujdosott. A betörőt átadták az ügyészségnek.

Az Angol királynő remek udvarkertjében ma pénteken este Rác Károly kitünő zenekara játszik.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zenekara játszik.

TÁVIRATOK.

A király és a hercegprimás.

Balaton-Füred, jul. 16. *Vaszary* Kólos hercegprimás ő eminenciája két hét óta itt nyaral. A hercegprimás hetek óta nem volt Bécsben audiencián a királynál. A mi azt a híresztelést illeti, hogy a király a biboros hercegprimáshoz azt a kérdést intézte volna, vajjon a képviselőháznak az ex-lex állapotban való feloszlása a koronázási eskübe beleütközik-e, az regényes izü koholmány, mely válságos időben már ismételen felmerült, de a melyet a leghiszékenyebb emberek is erős szkepticizmussal fogadtak.

Héderváry gróf — képviselő.

Temesvár, július 16. A szavazás 2 szavazatszedő bizottságnál a törvényes időben megkezdődött. Délelőtt 10 óráig Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökre 230 szavazatot adtak le, Bokányi szociáldemokrata jelöltre pedig egy szavazatot. A választás a legnagyobb rendben folyik.

Temesvár, július 16. Tizenkét órakor Khuen-Héderváry grófnak 690. Bokányinak 20 szavazata volt. A szocialisták már alig várnak szavazatot.

Temesvár, jul. 16. Khuen-Héderváry Károly grófot 847 szavazattal Bokányi Dezső szocialista 20 szavazatával szemben képviselővé megválasztották.

A pápa haldoklása.

Róma, jul. 16. Az orvosok mai látogatása is a pápánál csak rövid ideig tartott, Laponi kijelentette, hogy a pápa az éjjelt igen nyugtalanul töltötte és most kimerülten fekszik. Az orvosok látogatása alatt a pápa teljesen öntudatlan volt. Massonival néhány szót váltott és azt kívánta, hogy elhagyhassa az ágyat és egy székbe ülhesse. — Az orvosok ezt rövid időre megengedték. A hirtelen katasztrófa bekövetkezésének vesze-

delme ma növekedett. A pápa ma reggel szobájában misét hallgatott.

Róma, jul. 16. A délelőtt fél 10 órakor kiadott orvosi jelentés a következő: Ő szentsége az éjjelt nyugtalanul és álmatlanul töltötte. A pápa közérzése nem szenvedett változást, csak légzése volt a pleuritikus váladék lecsapolása folytán gyorsabb. Érverése 33, hőmérséklet 36,3, lélegzés 36. Mazzoni, Lapponi.

Kállay miniszter temetése.

Budapest, jul. 16. Délután 4 órakor volt Kállay Béni közös pénzügyminiszter temetése óriási részvét mellett. A holttestet Bécsből a fővárosba Kollmann József építészeti főtanácsos kísérte, kitől Budapesten Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök vette át. Mintegy fél 9 óra lehetett, mikor a holttestet kísérő menet az akadémia rendkívül dúsgyászompás oszlopesarnokába ért, hol a holtat rögtön ravatalra helyezték. A ravatal az oszlopok között emelkedett, gazdagon övezve szebbnél-szebb virágokkal és disznóvirágokkal, míg az antik stílusú és remekművi ércoporsót több sor égből viaszgyertya vette körül.

A közönség déli egy óráig folyton látogatta a ravatalt.

Elsőnek a sok bosnyák küldöttség jelent meg, turbános keleti öltözékben. Hosszan és megatottan imádkoztak volt miniszterük és jóltevőjük koporsójánál. Majd a család s a miniszter özvegye érkezett meg, ki a rendkívül sok koszoruból a koporsó mellé helyeztette Mária Terézia kir. hercegnő, Budapest, az akadémia, a magyar országgyűlés, a bosnyákok összes koszoruit, a bécsi állami kórház koszoruját. A koporsón csak a család koszoruja volt, míg két oldalt piros bársony párnán Kállay számos csillogó rendjele. Az özvegy hosszasan imádkozott, majd eltávozott. A koszorúk nemcsak a termet, de a folyosókat is megtöltötték.

A halott látogatására Görgei Arthur tábornok is át jött Visegrádról, azonkívül rendkívül nagyszámu előkelőségek.

A temetési szertartást Hettyey Sámuel pécsi püspök végezte a lipótvárosi papsággal. A királyt a temetésen József Ágost kir. herceg képviselte, jelen volt a kormány teljes számban, az egyházi, katonai és politikai világ előkelőségei, a bosnyákok küldöttsége stb. stb. A gyászbeszédet a beteggé lett Wlassics helyett dr. Láng Lajos miniszter tartotta a ravatalnál, míg a sirnál — a Kerepesi temetőben — Apponyi Albert gróf, a Ház elnöke mondott remek beszédet. A gyászoló családnál még a délelőtt folyamán rendkívül sok előkelőség fejezte ki részvétét.

Apponyi és a nemzeti vívmányok.

Budapest, jul. 16. A Ház folyosóján ma a leghatározottabban tartotta magát a hír, hogy Apponyi a legközelebbi napokban folszólat. Beszédjében ugyanazt fogja kifejteni, ami Wekerle Sándor ál-

laspontja. Nemzeti vívmányok nélkül ő sem tartja lehetségesnek a mostani helyzetből való kibontakozást.

Wekerle isméri feltűnik.

Budapest, július 16. Az egymásra torló események ismét előtérbe állítják Wekerle Sándort, a kiról politikai körökben azt beszélnek, hogy már Széll Kálmán lemondása után, mikor a király őt magához hívta, határozottan kijelentette ő felségének, hogy a nemzeti követelések teljesítése nélkül semmiféle kormány nem boldogulhat többé Magyarországon. — Azóta erősen igazolták az események Wekerle meggyőződését és most politikai körök újból sűrűn emlegetik Wekerlét.

Nagy jégeső.

Igló, jul. 16. A Leibic melletti majorban tegnap borzasztó jégeső pusztított mely alkalommal többen, kik a mezőn foglalatostokdaktak, eltűntek.

Tüntetés Héderváry ellen.

Temesvár, jul. 16. Tegnap este fiatal jogászok és középiskolai diákok lampiólmos menetet rendeztek dr. Muth Gáspár ügyvéd tiszteletére. A menethez a kíváncsiak nagy tömege csatlakozott. Márton Albert ügyvédjelölt üdvözölte az ünnepeket, a ki a nemzeti követelményekért lépett sorompóba. A diákok beszéd közben elégették a Temesvári Zeitung ama példányát, melyben támadások folytatottak Muth ellen. Muth megköszönte az üdvözlést, miközben a tüntetők abugolták a miniszterelnököt és polgármestert. A polgárság teljesen távoltartotta magát a tüntetéstől.

Aratók zavargása.

Kis-Jenő, jul. 16. A főhercegi rózsamajorban az aratók forrongván, Eleki szolgabíró kénytelen volt a rendet helyreállítani. Nagy-Pellén Reisner földbirtokos 120 munkása kimondta a sztrájkot. Reisner a sztrájkoló munkásokat a földmívelési miniszteriumtól kapott csendőri fedezett alati érkezett 120 más munkással pótolta.

Szerencsétlenség idegenben.

Schevening, jul. 16. Nagy szerencsétlenség történt itt tegnap. A Salgótarjáni köszvénybánya részvénytársulat igazgatójának, Reinmann Lázárnak fia, Lajos 16 éves ifju a szálló liftjéről lezuhant és azonnal meghalt. A szülők szerencsétlen fiuk holttestét Budapestre hozzák és itt temetik.

Vasuti szerencsétlenség.

Liverpool, július 16. Megállapították hogy a tegnap a Waterloo pályaudvaron történt vasuti szerencsétlenség alkalmából öt ember életét vesztette és mintegy 30 megsebesült. A nyolc kocsiból álló vonat a sínek közül nekiment a jegykiadó pöntárnak.

Gabona tőzsde.

Budapest, július 16. Buzakiaálat mérsékelt vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek változatlanok idő szép.

Buza októberre	7.16—17
„ novemberre	0 00—00
Rozs október	6.17—18
„ októberre	5.29—30
Zab októberre	6.26—28
„ novemberre	6.25—26
Tengeri 1904. májusra	6.30—31
Tengeri júliusra	4.98—99
Repce	11.45—55

TÖRVÉNYKÉZÉS.

§ Furfangot furfanggal. F. Emil magánzó G. Jakab tőkepenzes beperelte a bíróságnál, hogy az neki 1000 koronával adósa, minthogy pedig tartozását kiegyenlíteni esze-ágában sine, kérte a bíróságot, hogy a kölcsönkapott 1000 koronát, ennek ötszázalékos kamatát és a perköltiséget tizenöt nap alatt végrehajtás terhe mellett fizesse meg.

Mikor F. a keresetet megkapta, kétségbeesetten rohant az ügyvédjéhez és elpanaszolta, hogy hát ő egyetlen fillérrel sem tartozik G.-nek, a ki most már ezer koronát követel rajta.

— Hát akkor mit törődik a keresettel? — kérdezte nyugodtan a fiskális.

— Látom, hogy az ügyvéd ur nem ismeri G.-t. Annál körmönfontabb gazember nem létezik a föld hátán.

— Itt, édes barátom nem használ semmit a furfang, mert G.-nek bizonyítani kell, hogy őn tartozik neki 1000 koronával, ha nem tud bizonyítani — akkor föltétlenül elutasítják keresetével.

— Épen az a baj, hogy ez az ember bizonyítani fog és akkor én fizethetek.

— Tehát mégis tartozik neki?

— Isten ments! Csakhogy ez az ember majd két hamis tanuval jön el a tárgyalásra, a kik nyugodt lelkiismerettel esküt fognak tenni arra, hogy jelen voltak és saját szemekkel látták, mikor G. nekem kölcsön adta az ezer koronát.

— Vagy úgy? . . . No ez sem olyan nagy baj. A különbség csak az, hogy önnek 30 koronájába fog kerülni a tárgyalás.

— És nem kell fizetnem ezer koronát?

— Teljesen nyugodt lehet, hogy egy fillért sem ítélnek meg G.-nek. Csak menjen szépen haza s a többit bizzam.

A következő héten már szemtől szembe állottak egymással a felek a bíró előtt, aki megkérdezte az alperest:

— Igaz, hogy önnek kölcsön adott 1000 koronát G.?

— Kérem a felperest kötelezni, hogy ezt bizonyítsa.

A bíró elrendelte a bizonyítást és G. két tanuval bizonyítja a kölcsönadást.

A bíró (az alpereshez.) Miután most már a felperes beigazolta, hogy önnek kölcsön adott 1000 koronát, érdem: hajlandó ezt neki megfizetni?

— Nem.

— Tehát tagadja, hogy kapott 1000 koronát G.-tól?

— Nem tagadom, hanem beismerem hogy igenis adott kölcsön 1000 koronát.

— Hát akkor miért nem akar fizetni?

— Egyszerűen azért, mert azt az 1000 koronát, amit a G. a két tanu jelenlétében kölcsön adott nekem, én már vissza fizettem.

— Visszafizette?

— Ugy van és ezt a magammal hozott három tanuval igazolhatom, akik esküvel is hajlandók megerősíteni ezt.

Miután a három tanu vallott mint a karikaesapás, a bíróság G.-t keresetével elutasította és őt kötelezte a perköltségek megtérítésére.

§ Bűnügyi tárgyalások. A debreceni kir. törvényszék tegnap három bűnügyben tartott főtárgyalást. Lázár János h.-nánási lakost a törvényszék 6 hónapi börtönrre ítélte, mert az év elején Szabó Imre eszímáját ellopta. Az ítélet jogerős. — Ugyancsak 6 hónapi börtönt kapott ifj. Kujik János nádudvari lakos, ki Futó Sándor mellényéből 18 korona értékű zsebórát ellopott. Vádlott az ítéletben megnyugodott. — A Boros Jánosné féle okirathamisítási ügyben a tárgyalást elnapolták, mivel még tanukihallgatásokra van szükség.

Regény csarnok.

A tejtetstvér.

Első rész.

(Folytatás.)

Viszont azonban kis szive egész melegével ragaszkodott Noirtin asszonyhoz, a kinek folyton a szoknyájába kapaszkodott és sohse volt olyan boldog, mint mikor Séverine magával vitte őt kis falusi házikójába,

Ez a vidám kis házikó felfutó rózsával benőtt falával jobban tetszett a gyermeknek, mint Bonnyayék tulságos tisztaságtól fénylő, hűvös szobái, melyeknek ablakai a legyek miatt mindig be voltak csukva, holott Noirtin esendőbiztos házában napestig nyitva állottak az ablakok és a közeli erdő illatos levegője, meg a ragyogó napsugár besugarazták és beillatozták a szobákat.

Nyar idején a madarak éneke vidám zene hangjaival töltötte meg a házat, télen meg vigan pattogott a tűz.

Aztán ott volt a kis falusi házban Vitaline, Savinien tejtetstvére, egy nálánál hat hónappal idősebb kis leányka, a ki már is olyan édesen csicsereggett, mint az erdő cingéi. Vitaline már közel két éves volt és szakasztott hasonmása az anyjának.

Erős, egészséges és széptermetű gyermek volt, gesztenyeszínű haja gondör fürtökben omlott le vállára és a szája friss és üde volt, mint egy nyíló rózsabimbó.

Ha az ajka mosolygott, egész kis arcoeskája, melynek rendesen elég komoly kifejezése volt, hirtelen sugarassá vált és mindkét orcáján két rózsás gödröske jelent meg.

Vitaline mindjárt az első napoknak megszerette Savinient és a kis fiu, ki már fogékony volt a női bájok és gyöngeségek iránt, többé nem tudott ellenni nélküle.

Severinenek már korán reggel át kellett vinnie a kis leányt Bonnyayékhoz,

hogy a Louëssart család örököse jó kedvvel keljen fel.

Aztán együtt reggeliztek, együtt játszottak a terrazon mindaddig, a mig Séverinenek haza kellett menni, hogy az urának ebédet készítsen. Ilyenkor aztán Bonnyay asszony megengedte neki, hogy magával vigye Savinient.

Ha falusi házikójának kertjét művelte, vagy ha kiment füért az erdőbe, a két gyermeket kis kézi tolókosiban vitte magával.

Igy nőttek fel egymás oldalán, teli tudóval sziva az anyaföld meg az erdő illatát és erejük ugyanabban a mértékben gyarapodott, mint a hogy nőttön nőtt kölcsönös ragaszkodásuk.

Valahányszor Villemier orvos ellátogatott Bellefontaineba, a mit hetenkint legalább egyszer pontosan megtett, mindannyiszor lelkiismeretesen megvizsgálta Savinient és ez alkalmakkor meglepő fejlődését látva, örült, hogy jó híreket vihet hazn a gyermek anyjának.

(Folyt. köv.)

Eladó földek

10 kat. hold ujosztású föld

18 „ „ ondódi föld

16 „ „ banki kaszáló

3 „ „ varga kerti szőlő

(parcellázásra is alkalmas) eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a Debreceni Ipar és Kereskedelmi-Bank ügyvezető-igazgatója.

831 v. k. szám.

1903

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 464—9 1903 számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Magyar István részére Burai János debreceni lakos 5000 kor. tőke, ennek 1895 évi december hó 1 napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 358 kor. 59 fill. perköltség erejéig 1896 évi április 4 én és 1903 február hó 13-án és 15-én bíróilag le és felülfoglalt és 2982 kor. becsült termények, szalonna, tehenek, bornyuk, lovak és gazdasági eszközök és egyéb ingóságok 1903 évi július hó 22-én délután 3 órakor kezdetét veendő Debrecenben Ajtó-utca 20. sz. és 1903. évi július 23-án délután 3 órakor az ebesi 66. sz. a tanya birtokon megtartandó nyilvános bírói árverésen, legtöbbet ígérőnek azonali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1903 évi június hó 21-én.

Bódogh Zsigmond,
bírói kiküldött.

Csáthy Ferenc

— könyv-papir és zeneműkereskedő, — Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál, ajánlja a t. szülők és nemes tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy szünidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölcsönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtárjegyzék. —

... 50 évi siker ...

ESZEKI
ARCKENŐCS

és eszéki

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator”
gyógytárából

Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 kor. 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapest

Török József

gyógyszerésznél

VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29

Kitünő minőségű

pirszén (koksz)

fűtésre és műhelyek számára, továbbá

kátrány

épületfák, zsindey és deszkatek,

szőlőkarók bevonására

olesó áron kapható

Debrecen sz. kir. város

légszeszgyárában.

Idei esurgatott akácmez

kapható kilója 60 krajcárért

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedésében, főposta mellett.

Csak is Selle és Kary-féle

FREDONT**kérjünk.****Legjobb tisztító szer**

minden finomabb cipőhöz. Sárga és fekete. Különösen ajánlatik Boxcalfs-, Oscania-, Chevreaux- és Lack-cipőkhöz.

Bécs, XII/1.**Egy jó régi házi szer,**

a melynek egy családban sem szabad hiányozni, ez az általánosan ismeretes

Hesz Ernő-féle Eucalyptus,

tisztá, 12 év óta Ausztraliából szállított termény. Németországba és Osztrák-Magyarországban törvényesen védve. Egy üveg ára 1 kor. 50 fil., mely soká tart, mindenki megszerezheti egészségének vissza állítására s más betegségek elkerülése végett.

Több mint 1500 hála köszönet

érkezett be tagtörés, hát-, mell-, nyak fájdalmak, zsába, nehézlégzés, nátha, fejfájás, felső nemes testrészek fájdalmi, régi sebek, bőrbetegségekről.

Senki el ne mulassza, a fontos könyvet, melyben az Eucalyptus készületek leírva vannak, valamint azoknak hatása a fenntemlitett betegségeknél, magának megrendelni. A szenvedők érdekében a könyvet mindenkinek ingyen megküldöm, ebben egész serege van az elismeréseknek a meggyógyultak részéről.

Klingenthal (Szászországban).

Hesz Ernő

Eucalyptus-szállító.

— Vigyázzunk a védjegyre. —

Kapható: Rothschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Szilcz Ferenc gyógyszerészeknél Debrecenben.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúviz.

A „Málnási Mária Forrás“

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:Minden gyógyszerárban, drogueriában és
fűszerkereskedésben**Kutkezelőség: Brassó.**A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógyforrás** elnevezést engedélyezte.A külföldi **Sellers, Gleichenberg, Emsi** drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.